

Itsetutkiskelu, viisauden lahja

Gnostilaisen messun aiheena on tänään ”Itsetutkiskelu, viisauden lahja”.

Muinaisessa kreikassa Delfoissa, Apollon temppelin porteilla olivat sanat ”Tunne Itsesi”. Ennemmin tai myöhemmin me väistämättä joudumme kohtaamaan itsemme ja tarkastelemaan mennyttä elämäämme, usein kriisin kohdatessa ja silloinkin mahdollisesti ensimmäistä kertaa totuudenmukaisesti. Kuka minä olen?

Pintapuolinen tarkastelu on aika selvää ja koskee lähinnä persoonaamme. Yleinen vastaus itsetuntemukselle on juuri tämä persoonamme analysointi, olen mies/nainen, sen ja sen ikäinen, sen ja sen maalainen, ammattina se ja se. Emme kuitenkaan ole täysin tyytyväisiä tähän lopputulokseen, tuntuu kuin jokin olemus meissä jäisi vielä tuntematta. Olemme kuin roolihahmoja elämän näyttämöllä. Gnostilaisuudessa korostetaan sielun olemassaoloa ja sen oivaltamista ja todentamista käytännön elämässämme. Gnostilaisina totuudenetsijöinä me tavoittelemme tietoa, Gnosista. Kun avoimin ja rehellisin mielin alamme etsiä ja tutkia itseämme, kohtaamme lopulta todellisen Itsemme, sydämessämme. Etsiminen päättyy, kun itse etsijä paljastuu. Käy niinkuin piirileikissä, leikki loppuu jäädessämme kiinni. Todellinen minä on kuin peili, se heijastaa kaiken, mutta ei itse ole nähtävissä. Kuinka voisikaan? Mehän olemme SE!

Viisaus ei tule kaikkien osaksi, sanotaan. Viisaus kuitenkin jo asustaa meissä, se vain odottaa löytämistään, ikäänkuin kätkeytyä. Olemme niin kiireisiä kaiken aikaa luomaan itsestämme jonkinlaista kuvaa, ettemme enää lopulta näe sen kuvan taakse. Pieni lapsi ei vielä ole ehtinyt rakentamaan minäkuvaansa. Liittykö tämä Jeesuksen sanoihin ”Ellette käänny ja tule lasten kaltaisiksi, te ette pääse Taivasten Valtakuntaan.” Kun rukoilemme tai meditoimme olemme vastaanottavaisia ja avoimia kohtaamaan hiljaisuuden äänen. Olemme ikäänkuin kasvotusten paremman puoliskomme kanssa. Gnostilaisuudessa puhutaan myös ihmisen taivaallisesta vastinparista, kaksospuolikkaasta, joka toimii opastajana ja omatuntona. Sielu yhtyy kuoleman jälkeen tähän ”taivaalliseen” puoliskoonsa ja tulee siten kokonaiseksi. Tulla tietoiseksi tästä puoliskostaan jo maan päällä, on samaa kuin saavuttaa Gnosis.

Platon kertoo seuraavaa ihmisen kaksinaisuudesta ”Meidän on tehtävä se johtopäätös, että on olemassa jotain, mikä säilyttää muotonsa muuttumattomana. Se on syntyä vailla ja katoamaton eikä koskaan ota itseensä mitään ulkoa päin eikä mene sisälle toiseen olevaiseen. Se on näkymätön ja muutenkin aistein havaitsematon. Tämä olevainen on järjen tarkastelun kohde. Sitten on toinen olevainen, edellisen kanssa samanniminen ja sitä muistuttava, aistein havaittava, synnytetty, joka on jatkuvassa muutoksen tilassa, joka syntyy johonkin tiettyyn paikkaan ja siitä jälleen hajoaa olemattomiin ja josta saamme aistien välityksellä käsityksen. Sielumme on kuolematon eikä häviä milloinkaan.”

Sananlaskuissa sanotaan ”Parempi kultaa on hankkia viisautta, kalliimpi hopeata hankkia ymmärrystä.” Viisautta voi siis anoa, mutta sen saaminen on lahja. Anokaamme, niin meille annetaan. Etsikäämme, niin löydämme. Kolkuttakaamme, niin meille avataan.

Kuka minä olen? Tämä kysymys on meillä jokaisella edessä. Vastauksen löytyminen riippuu itsestämme, siitä kuinka vilpittömästi todella etsimme totuutta. Viisaus on lahja, joka odottaa oven takana kolkuttajaansa.

